

Sygnatura akt XII C 844/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 22 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Hoffa

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy K. T.

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa K. N. (1) /PESEL: (...)/

przeciwko (...) Zakładowi (...) na (...) S.A. z siedzibą w W.

/KRS: (...)

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 134.083 zł /sto trzydzieści cztery tysiące osiemdziesiąt trzy złote/ z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 23 września 2016 r. do dnia zapłaty.

II. W pozostałej części powództwo oddala.

III. Kosztami postępowania obciąża powoda w 35/100 części, a pozwanego w 65/100 części i z tego tytułu:

1/ nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa /Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 1466 zł /jeden tysiąc czterysta sześćdziesiąt sześć złotych/ z zasądzzonego roszczenia,

2/ nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa /Sądu Okręgowego w Poznaniu/ kwotę 8908 zł /osiem tysięcy dziewięćset osiem złotych/.

/-/ E. H.

Sygn akt XII C 844/16/3

UZASADNIENIE

Powód, K. N. (1), wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 207.468,30 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, czyli od dnia 29 kwietnia 2016 r., a także o zasądzenie zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 14.417 zł / k.1 i 54/.

Pozwany, (...) Zakład (...) na (...) S. A., wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k.25/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 3 stycznia 1990 r. dziadek powoda J. N. zawarł z poprzednikiem prawnym pozwanego umowę ubezpieczenia zaopatrzenia wnuka- K. N. /k.7- koperta z odpisem polisy i ogólnych warunków ubezpieczenia/.

Początek okresu ubezpieczenia strony umowy ustaliły na 1 stycznia 1990 r., a sumę ubezpieczenia na kwotę 10.000.000 starych złotych.

Po upływie 24 lat /okres ubezpieczenia/, czyli w dniu 1 stycznia 2014 r. , powód miał otrzymać kwotę 274.000.000 starych złotych, bowiem suma ubezpieczenia miała w okresie ubezpieczenia corocznie wzrastać o 110 %.

Składka miesięczna wynosiła 33.500 starych złotych i do swej śmierci 12 lipca 2003 r. /k.42- kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu z akt pozwanego/ dziadek powódki składkę tę systematycznie płacił, również w „nowych złotych” odpowiednio do przelicznika 10.000 starych złotych= 1 nowy złoty.

Następnie pozwany przejął płacenie składek w wysokości 3,50 zł rocznie i płacił je do końca okresu ubezpieczenia / bezsporne/.

Po dniu 1 stycznia 2014 r. r. pozwany zaproponował powodowi zapłatę kwoty 11.524 zł /k.8- kserokopia pisma z 8.01.2014 r. i k.50-50- pismo z 10.12.2015 r. z wyliczeniem proponowanego świadczenia/, a gdy powód nie zaakceptował tej propozycji i zażądał zapłaty kwoty 546.000 zł /k.9 i 10- pismo z 30.11.2015 r./ .

Powód urodził się dnia (...), a więc ma obecnie 27 lat, jest zatrudniony jako pracownik fizyczny magazynu w prywatnej firmie logistycznej i zarabia tam 2316 zł netto /k.19- zaświadczenie o zarobkach/. Ponieważ ukończył Liceum Ogólnokształcące, a studia musiał przerwać z przyczyn finansowych nie ma konkretnego zawodu.

Jest kawalerem, mieszka z rodzicami, oraz babcią i dziadkiem ze strony matki w mieszkaniu o powierzchni około 73 m². Ma narzeczoną, ale nie planują małżeństwa, bowiem nie mają możliwości wspólnego zamieszkania.

Powód nie ma żadnego majątku przynoszącego dochody /k. 66 i 67- zeznania powoda/.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie wyżej opisanych dokumentów, których autentyczności strony nie kwestionowały.

Zeznaniom powoda sąd dał wiarę, bowiem zostały one uprawdopodobnione dowodami z dokumentów. Oddalił wniosek o dowód z zeznań świadka K. N. (2) /k.2 i k.67/ wobec wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sytuację gospodarczą, w tym poziom inflacji w latach 90- tych i później, realia związane z reformą finansów i gospodarki sąd zna z urzędu zatem ocenił je jako fakty powszechnie znane i nie wymagające dowodu.

Sąd zważył co następuje:

W 1990 r.. średnie wynagrodzenie wynosiło 1.029.637 starych złotych /M.P. 1991 Nr.5 poz.35- Komunikat Prezesa GUS w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 1990 r./.

Celem zawarcia w/w umowy było ułatwienie powodowi startu w dorosłe życie i w tej sytuacji najbardziej odpowiednim miernikiem wskazującym zakres waloryzacji powinno być średnie miesięczne wynagrodzenie i porównanie takiego wynagrodzenia z okresem zawarcia umowy i okresu zakończenia jej obowiązywania.

Obecnie podstawą waloryzacji świadczenia ubezpieczyciela w zakresie zaopatrzenia dzieci powinna być kwota uposażenia, a nie suma ubezpieczenia /np. wyrok SN z 13.01.2016 r. w sprawie IICSK 108/15/ należy więc przyjąć, że kwota uposażenia, czyli 274.000.000 starych złotych stanowiła 266 średnich wynagrodzeń.

31 grudnia 2013 r. średnie miesięczne wynagrodzenie za 2013 r. wynosiło (...),67 nowych złotych brutto /M.P. 2013 poz. 89- Komunikat Prezesa GUS/. W grudniu 2013 r. od wynagrodzenia brutto w tej wysokości pracownik powinien zapłacić: składkę na rzecz ZUS w kwocie 482,82 zł, składkę na rzecz NFZ w kwocie 273,50 zł i podatek

dochodowy w kwocie 245 zł, czyli łącznie 1001,32 zł. Wynagrodzenie netto w grudniu 2013 r. – ostatnim miesiącu okresu ubezpieczenia wynosiło więc przeciętnie 2520,35 zł (...),67- (...),32/.

266 takich wynagrodzeń, to kwota 670.413,10 zł /2520,35x266/.

Wprawdzie pozwany jako zakład ubezpieczeń- profesjonalna firma mająca dokładne rozeznanie w sytuacji finansowej mógł zaproponować drugiej stronie umowy podwyższenie składki, ale prawdopodobieństwo, że dziadek powoda zgodzi się, jako ówczesny emeryt, płacić tę urealnioną składkę było znikome.

Należało wziąć pod uwagę, że powód przez około 7 lat obowiązywania umowy był osoba pełnoletnia z wykształceniem średnim i również on mógł zaproponować zmianę warunków umowy.

Pozwany, ani jego poprzednik prawny, a także powód i jego dziadek nie mieli wpływu na przebieg i skutki transformacji gospodarczej, która nastąpiła w okresie ubezpieczenia.

Poprzednik prawny pozwanego- firma państwowa działająca w warunkach gospodarki nakazowej, nie był w stanie uchronić się przed skutkami zapaści gospodarczej i rosnącej inflacji. Pozwany nie miał realnej możliwości negocjacji umów.

Ponieważ realna wartość wpłaconych składek, na skutek inflacji, stała się symboliczna jakiegokolwiek ich zainwestowanie dać mogło wyłącznie zyski groszowe.

Art. 358¹ § 3 k.c. wskazuje jednak, że zmieniając wysokość, lub sposób spełnienia świadczenia sąd powinien rozważyć interesy obu stron i brać pod uwagę zasady współżycia społecznego.

W niniejszym stanie faktycznym sąd ocenił, że należna powodowi kwota uposażenia, przy przeliczeniu na nowe złote wynosiłaby 27.400 zł i nie odpowiadałaby zamiarowi stron i celowi zawarcia umowy polegającym na zapewnieniu uposażonemu, po osiągnięciu przez niego dojrzałości, kwoty **ułatwiającej** rozpoczęcie „dorosłego” życia.

Wyżej wymieniona kwota 670.413 zł byłaby z kolei rażąco zawyżona.

Kwota 134.083 zł stanowiąca 20% kwoty 670.413 zł jest równoważna 58 wynagrodzeniom netto powoda /134.083: (...), czyli jego prawie pięcioletnim zarobkom. Umożliwi mu zakup jakiegoś mieszkania w K., lub jego okolicy, ewentualnie sfinansowanie studiów magisterskich.

Odpowiednie świadczenie pozwanego, zgodne z zamiarem stron i celem umowy, tak dalece jak to jest możliwe, powinno więc wynieść 134.083 zł i w takiej kwocie zostało zasądzone w punkcie I wyroku.

Ponieważ wartość świadczenia określona być mogła dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego pozwany powinien je uiścić w dacie wyroku, a od dnia następnego należą się powodowi odsetki za opóźnienie i to na podstawie art. 476 k.c. w związku z art. 481§ 1 i 2 k.c.

Koszty sądowe w niniejszej sprawie wynoszą 10.374 zł i stanowią równowartość opłaty od pozwu.

Rodzaj, stopień trudności sprawy i nakład pracy pełnomocników dają podstawę do oceny, że każdemu z nich należy się wynagrodzenie w kwocie 7200 zł /§ 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie... Dz. U. z 2013 r. poz.461 ze zm. i § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... Dz. U. z 2013 r. poz.490 ze zm./, oraz zwrot opłat skarbowych od pełnomocnictw. Jest to łącznie kwota 14.434 zł (...).

W sumie koszty postępowania wynoszą więc 24.808 zł /10.374+ 14.434/.

Powód przegrał sprawę w 35% i powinien ponieść koszty postępowania w wysokości 8683 zł, a pozwany przegrał sprawę w 65% i powinien ponieść koszty postępowania w kwocie 16.125 zł. Ponieważ powód obciążony jest

wynagrodzeniem swego pełnomocnika w kwocie 7217 zł powinien dopłacić kwotę 1466 zł z zasądzonego roszczenia (...) - (...) na podstawie art 113 ust. 2 pkt. 1 ustawy z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych /Dz. U. Nr. 167 poz.1398 ze zm./ oceniając, że nie zachodzi „przypadek szczególnie uzasadniony” w rozumieniu art. 113 ust. 4 tej Ustawy.

Od pozwanego należało ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa kwotę (...)125- (...) tytułem nieopłaconej części obciążających go kosztów postępowania.

Podstawą prawną orzeczenia o kosztach postępowania jest art. 100 k.p.c.

/-/ E. H.